

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

ชื่อผู้เขียน นางศิริมาศ บุญประसार

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ศิริรัตน์	ปานอุทัย	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. พิกุล	นันทชัยพันธ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนาวดี	ชอนตะวัน	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุธัสนหา	ยิ้มแย้ม	กรรมการ

บทคัดย่อ

ความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ เป็นโรคเรื้อรังซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยเพื่อควบคุมระดับความดันโลหิตและป้องกันภาวะแทรกซ้อน

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงตามการรับรู้ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับการรักษาที่คลินิกโรคความดันโลหิตสูง แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาล จังหวัดลำพูน โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 26 ราย ทำการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2544 โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ร่วมกับการสังเกต เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพและการไม่ปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพ ในด้านการรับประทานยา การรับประทานอาหาร การควบคุมน้ำหนัก การออกกำลังกาย และการไป

พบแพทย์ผู้รักษาตามนัด โดยที่การปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพเป็นมุมมองทางชีวการแพทย์ ซึ่งเป็นระบบการแพทย์สมัยใหม่ ส่วนการไม่ปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพ ซึ่งเป็นมุมมองการผสมผสานของระบบการดูแลสุขภาพภาคสามัญชนและระบบการแพทย์พื้นบ้าน

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ประสบการณ์เกี่ยวกับอาการที่เกิดขึ้นจากความดันโลหิตสูง ความรู้ ความเข้าใจในแผนการดูแลสุขภาพ ตัมพันธภาพกับแพทย์ผู้รักษา ความเชื่อในสาเหตุของการเจ็บป่วย ความรับผิดชอบด้านสุขภาพ ความกลัวภาวะแทรกซ้อนและกลัวเสียชีวิต และการได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้นถึงการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในมุมมองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง สามารถนำไปใช้วางแผนให้การพยาบาลที่มีความสอดคล้องกับความคิด ความเชื่อทางสังคมวัฒนธรรมและให้การพยาบาลที่ตรงตามความต้องการของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุด

Thesis Title Compliance with Health Regimens among Hypertensive Patients

Author Mrs. Sirimas Boonprasarn

M.N.S. Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Lect. Dr. Sirirat	Panuthai	Chairman
Asst. Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Member
Lect. Dr. Pikul	Nantachaipan	Member
Assoc. Prof. Dr. Ratanawadee	Chontawan	Member
Assoc. Prof. Dr. Susanha	Yimyam	Member

Abstract

Essential hypertension is a chronic disease that needs compliance from patients in order to control blood pressure level and prevent the complication.

This qualitative research was designed aiming to explore the compliance with health regimens among hypertensive patients. The study sample was patients who were followed up at the out patient clinic of hypertension, Lee hospital, Lamphun province. Data were collected during February to April 2001. The technique of in-depth interview was adopted, together with observational technique to confirm data reliability. The content analysis was used to analyze the obtained data.

The major results showed that the informant perceived about compliance with health regimens was summarized into two aspects: compliance with health regimens and non-compliance with health regimens including drug regimens, food control, body weight control, exercise behavior and followed up with doctor. Compliance with health regimens was affected

by professional sector and non-compliance with health regimens was affected by popular sector in combination with folk sector.

Concerning factor related compliance with health regimens were experience about illness of hypertension, understanding with health care regimens, doctor-patient relationship, illness belief system, health responsibility, fear and social support.

Hence, the results of this study provide a clear and better understanding of compliance with health regimens among hypertensive patients according to patients' perspective. This information is helpful and useful for developing nursing care plan relevant to patient perspective as well as sociocultural beliefs. Furthermore, it is also anticipated to be able to provide care appropriately to patients' needs.